

λος πολιτική ή κοινωνική ή οικογενειακή κατάστασις, σύγχυσις, στάσις, ἐπανάστασις κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ὁ πόλεμος μᾶς ἔφερε ἀνακάτωμα. Ἔγινε μεγάλο ἀνακάτωμα κοιν. Μὰ εἶδα ἔναι καὶ θωρῶ τοσονὰ ἀνεκάτωμα ἔς τὸ σπῖτι δως; Α.Κρήτ. || Ἄσμ.

Παρακαλῶ τὴν Παναγιά, παρακαλῶ τὸ ἅγιον
νὰ γέν' ἐν' ἀνακάτωμα νὰ βγοῦν οἱ φ'λακισμένοι

Ἡπ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωφίλ. πρᾶξ. Δ στ. 9 (ἐκδ. ΚΣάθα) «μεγάλ' ἀνακατώματα καὶ ταραχὴ περίσσα». Συνών. ἀνάβρασις 2, ἀναδεμός, ἀνακατωμός Β 3, ἀνακάτωσι Β 2, ἀναστάτωμα, ἀναστάτωσι, σύχυσι, ταραχή. 3) Ἀνάμειξις, ἐπέμβασις εἰς ἀλλότρια ἔργα Πόντ. (Κερασ. Σάντ.) κ. ἄ.: Ντό ἐν' τ' ἐσὸν τ' ἀνακάτωμαν ἔς ἀτὸ τὴ δουλείαν; (τί εἶναι ἡ ἰδική σου ἀνάμειξις εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν; ἤτοι διατί ἀναμειγνύεσαι κτλ.) Κερασ.

4) Εἰς τὸν πληθ., συγχρωτισμοί, σχέσεις πολλαχ. Δὲ θέλω μαζί του ἀνακατώματα. 5) Ραδιουργία, σκάνδαλον, συνήθως κατὰ πληθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.): Ὅποιο σπῖτι μπῆ κάνει ἀνακάτωμα. Ἀγαπάει τ' ἀνακατώματα. Βάζω ἀνακατώματα (συνών. φρ. βάζω φτιλίγια). Πεὶ πολὺν τ' ἀνακατώματα τὰ κάνουν οἱ γυναῖκες κοιν. Ἐποίκην πολλὰ ἀνακάτωμαν Κερασ. || Ἄσμ.

Ἀνάθεμα τὰ στόματα, | βάζουν τ' ἀνεκατώματα

Ἄνδρ. Συνών. ἀνάβαλμα 3, ἀναβάλωμα, ἀναγορεῖα 2.

Πβ. ἀνακάτεμα.

ἀνακατωμάρα ἡ, πολλαχ. ἀνακατουμάρα Μακεδ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὗς. ἀνακάτωμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρα.

Τάσις πρὸς ἑμετὸν ἐνθ' ἄν.: Τὸν εἶδα καὶ μ' ἔπιασε ἀνακατωμάρα πολλαχ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακάτεψι Α 2.

ἀνακατωμός ὁ, σύνηθ. ἀνακατουμός βόρ. ιδιῶμ. ἀνεκατωμός Θήρ. Α.Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. ἀνικατουμός Ἰμβρ. Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνακατώνω. Διὰ τὴν παραγωγὴν πβ. ἀπλωμός, τελειωμός, σκοτωμός, φαγωμός κττ. ἐκ τῶν ρ. ἀπλώνω, τελειώνω, σκοτώνω, τρώγω - ἔφαγα, περὶ ὧν πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,416. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Α 1675 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «καὶ κείνους τὸ ἀνεκατωμούς καὶ ταραχὲς ἔγροικοῦμε».

Α) Κυριολ. 1) Τάσις πρὸς ἑμετὸν πολλαχ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακάτεψι Α 2.

2) Ἀνάμειξις διαφόρων πραγμάτων πολλαχ.

Β) Μεταφ. 1) Ἀνάμειξις εἰς ὑποθέσεις ξένας Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.: Εἶδ' ἀνεκατωμὸ εἶχε ἔς τὴ δουλεία φτή;

2) Σχέσις, συγχρωτισμός πρὸς τινα Ἰμβρ.: Φρ. Αὐτὸς δὲν ἔχ' ἀνικατωμὸ (δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ συνεργασθῇ ἢ νὰ συζητήσῃ μαζί του). 3) Ἀνώμαλος κατάστασις, διχόνοια, στάσις σύνηθ.: Ποίημ.

Γῦρο ἔς τῶν παθῶν τὴ λύσσα | ἤμουν ἡ γαλήνη ἐγὼ

καὶ ἤμουν ἡ πνοὴ ἡ καθάρεια | μέσ' ἔς τὸν ἀνακατωμὸ

ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 2 45. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακάτωμα Β 2.

Πβ. ἀνακάτεμα.

ἀνακατώνω κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Οἶν. Σάντ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ.) ἀνακατών-νω Κύπρ. κ. ἄ. ἀνακατώνου βόρ. ιδιῶμ. ἀνακατών-νου Λυκ.(Λιβύσσ.) ἀνακατούχου Τσακων. ἀνεκατώνω Ἄνδρ. Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Κάσ. Α.Κρήτ. Κύνθ. Κῶς Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δαμαρ.) Πάρ. Τήλ. Χίος κ.ἄ. ἀνεκατών-νω Κύπρ.

ἀνικατώνου Θράκ. Ἰμβρ. Λέσβ. Σάμ. κ. ἄ. ἄνακατώνω πολλαχ. ἄνακατών-νω Ρόδ. κ. ἄ. ἄνακατώνου ἐνιαχ. ἄνεκατώνω Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Σαρεκκλ. Σκοπ.) Α.Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Προπ. (Ἀρτάκ.) κ. ἄ. ἄνεκατών-νω Κύπρ. Ρόδ. Τήλ. κ. ἄ. ἄνικατώνου ἐνιαχ.

Τὸ μεσν. ἀνακατώνω. Τὸ ἀνεκατώνω καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Β 787 (ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «πρᾶμα ἐγνοϊανὸ πολλὰ μ' ἀνεκατώνει».

Α) Κυριολ. 1) Διακινῶ, ἀνακινῶ, ἀναταράττω τι κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) Τσακων.: Ἀνακατώνω τ' ἀλεύρι - τὸ γιαιρικό - τὴ λάσπη - τὸ φαεῖ κττ. κοιν. || Φρ. Ἀνακατών'καν τὰ αἵματά μ' (ἐταράχθη) Θράκ. (Κομοτ.) || Παροιμ. Ὅσο ἀνακατώνεις τὰ πηλὰ τόσο βρομοῦν (ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυπραγμονοῦμεν περὶ τὰς φαύλας ἢ ρυπαρὰς ὑποθέσεις, διότι ἐκ τῆς ἐρεῦνης αὐτῶν μᾶλλον σκάνδαλα καὶ δυσαρέσκειαι θὰ προκύψουν παρὰ καλὰ ἀποτελέσματα. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,200) ἸΒενιζέλ. Παροιμ. 2 228,763. Ὅσο ἀνακατώνεις τὴν πόρεψι βρομᾷ (συνών. τῇ προηγουμένῃ. πόρεψι = ἀπόπατος) Σινασσ. Ὅποιος ἄνεκατών-νει τὰ χῶματα ἐν-νὰ γεμῶσουν τ' ἀμ-μάδ-κια τοῦ (ὅταν κανεὶς ἀνασκαλίζῃ παλαιὰ ζητήματα, θὰ ἀποβοῦν ταῦτα εἰς τὸν ἴδιον βλαβερά) Κύπρ. Ὅποιους ἀνακατών' τοῦ μέλ' θὰ γλείψ' τοῦ δάχτυλου τ' (ἐπὶ τοῦ ὤφελουμένου ἐκ τῆς διαχειρίσεως ξένων χρημάτων) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Συνών. ἀναδεύω Α 1, ἀναμίγω. β) Ἀναζωπυρῶ κοιν.: Ἀνακατώνω τὴ φωτιά. Συνών. ἀναγκάζω Α 6, ἀναδεύω Α 1 δ, ἀναθάλλω Β 1, ἀνακαρώνω (ΙΙ) Β 1 β, ἀνακατεύω Α 1 β, συνταυλίζω. 2) Φέρω τινὰ εἰς κατάστασιν, ὥστε νὰ αἰσθανθῇ τάσιν πρὸς ἑμετὸν κοιν.: Τὸ ρετινιόλαδο κάθε φορὰ ποῦ τὸ παίρνω μ' ἀνακατώνει. Μ' ἀνακάτωσε τὸ φαγεῖ κοιν. Φαίνεται πῶς τὸ φαεῖ ἀπὸ ἄφραγα θὰ μὲ ἄνεκατώσῃ Α.Κρήτ. Μ' ἀνακατώνει ἡ καρδιά μου Πελοπ. (Αἴγ.) Συνών. ἀναγουλίάζω 3 β. β) Ἐνεργ. καὶ μέσ. αἰσθάνομαι τάσιν πρὸς ἑμετὸν κοιν. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Σινώπ. Τραπ.): Αὐτὸ τὸ καθαριστικὸ τὸ βλέπω κι ἀνακατώνομαι. Ὅλο κι ἀνακατώνομαι, θὰ ξεράσω κοιν. Ἦκουσε τὴ μυρωδιὰ κι ἀπὸ τὸ βρόμιο ἐνεκατώθηκε νὰ ξεράσῃ Α.Κρήτ. Ἀνακατών' ἡ καρδιά μ' (καρδιά = στόμαχος) Κερασ. Σάντ. Τραπ. Ἀνακατοῦται ἡ καρδιά μου Σινώπ. Συνών. ἀναγουλεύομαι 1, ἀναγουλιάζω 3, ἀναγουλίζω 1, ἀνακατεύομαι (ἰδ. ἀνακατεύω Α 2 β). 3) Μεταβάλλω οἶονεῖ τὴν φυσικὴν καὶ κανονικὴν θέσιν πράγματός τινος, ἐπιφέρω ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν κοιν.: Μοῦ ἀνακάτωσαν τὰ βιβλία - τὰ ροῦχα κττ. κοιν. Ἀνακατώνω τὰ ράμματα (περιπλέκω τὰ νήματα) Ἡπ. || Φρ. Τ' ἀνακατωμένα σιχαμένα (ἡ ἀταξία εἶναι βδελυκτὴ) Πελοπ. (Γορτυν.) || Παροιμ. Ἀνακατωμένα γνέματα, κακοῦφασμένα πανγιά (ὅτι ἂν οἱ στήμονες εἶναι συγκεχυμένοι, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑφανθῇ καλῶς τὸ ὕφασμα, καὶ γενικώτερον, ἂν δὲν τεθοῦν στερεὰ τὰ θεμέλια ἔργου τινός, δὲν θὰ συντελεσθῇ τοῦτο καλῶς) ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,194. β) Μέσ. παύω νὰ εὐρίσκωμαι εἰς σταθερὰν καὶ καλὴν κατάστασιν, μεταβάλλομαι εἰς τὸ χειρότερον, ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως πολλαχ.: Ὁ καιρὸς ἀνακατώνεται. 4) Ἀναμειγνύω, συμφύρω δύο ἢ περισσότερα πράγματα κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ. ἄ.): Ἀνακατώνω λίπος μὲ βούτυρο - νερό μὲ γάλα, μὲ κρασί κττ. Περυσινὰ καὶ φετινὰ κουκκιά - φασόλια ἀνακατωμένα. Βούτυρο ἀνακατωμένο (νοθευμένο) κοιν. || Παροιμ. φρ. Ἀνακατώνεται κ' ἡ φακὴ μὲ τὰ μαγειρέματα (ἐπὶ ἀναξίων θελόντων νὰ ἐξιωθοῦν πρὸς τοὺς ἀξίους. Πβ. ἀρχ. «καὶ κόρχορος ἐν λαχάνοις». Ἰδ. Παροιμιογρ.

